

Doktersraad

Om te beginnen wens ik alle lezers van deze rubriek een gezond en voorspoedig jaar toe. Dat een goede gezondheid en plezier in onze mooie hobby voorop mogen staan. Van de programmaspelers onder ons heeft intussen het merendeel de duiven gekoppeld of is daar mee bezig. We beginnen dit nieuwe jaar weer allemaal op 0 om de prijzen voor het komende seizoen te verdelen! Januari is dus een prima moment om voor uzelf te bedenken hoe u de nieuwe generatie topduiven beschermt voor alle onheil van de hedendaagse duivensport.

Een belangrijk aandeel van de medische begeleiding in de duivensport van nu zijn de zogenoemde 'jonge duivenziekten'. Ziekten of infecties die als grootste gevoelige populatie de jonge duiven van jonger dan 1 jaar hebben. De laatste jaren wordt stapje voor stapje steeds meer bekend over welke ziekteverwekkers een aandeel hebben in dit probleem. Het probleem 'jonge duivenziekte' is overigens van zeer uiteenlopende aard. Dit geldt zowel voor de symptomen als voor de ziekteverwekkers die het probleem veroorzaken. Het probleem kan zich bijvoorbeeld voordoen in de vorm van braken, diarree, slecht luisteren bij de lichtere variant van de 'jonge duivenziekte'. Een etmaal geen voer en wat extra elektrolyten in het water geven bij deze varianten op korte termijn vaak al verbetering!

De problemen waar wij in onze praktijk vaak mee te maken krijgen zijn echter van veel ernstigere aard zoals acute anorexie, braken en sterfte binnen 24u na het begin van de symptomen. We zien dan soms tot 90% sterfte op sommige hokken! Gezien de snelheid waarmee deze verschijnselen zich door het duivenbestand verplaatsen denken we dan meteen aan een virus! Vooral het circovirus, al dan niet in combinatie met het adenovirus, werden de laatste jaren vaak terug gevonden na gedegen bloedonderzoek door een extern laboratorium.

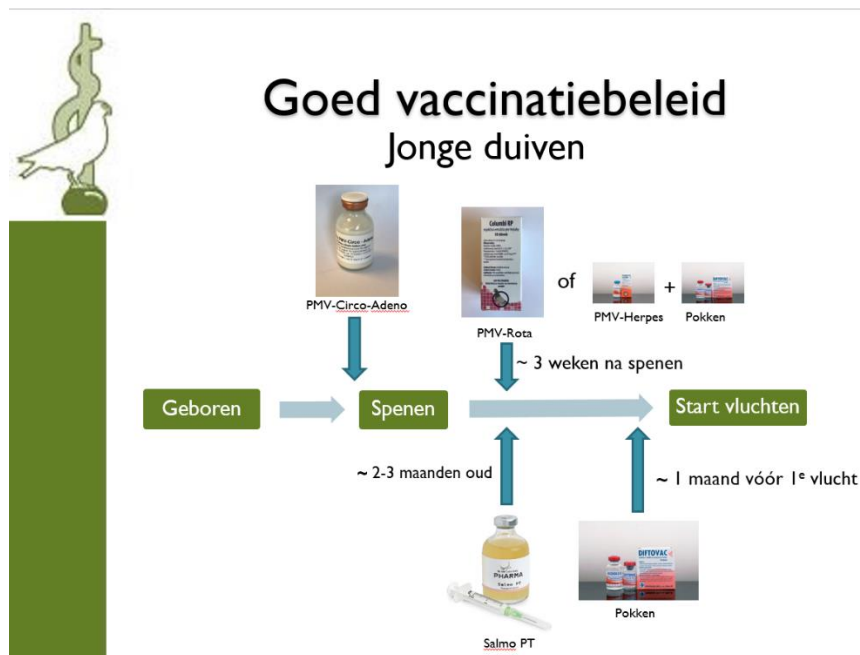
Klik onder of boven voor volgende pagina

Sinds enkele maanden kan ook het rotavirus snel en efficiënt gediagnosticeerd worden. Dit virus is natuurlijk al veel langer actief in de duivensport maar als je iets niet aan kan tonen kan je er ook niets tegen doen! Het grote voordeel van deze testen is dat er in de toekomst gericht gevaccineerd kan worden naar de problemen per hokbestand.

Een groot nadeel van een infectie met één of meerdere van deze virussen is dat u er op het moment zelf niet veel meer aan kan doen dan zware antibiotica (dat een klein gedeelte van de sterfte die veroorzaakt wordt door secundaire bacteriële infecties kan wegnemen) toe te dienen en een noodenting uit te voeren om te redden wat er te redden valt.

Het is dus veel beter de kans op dergelijke uitbraken te minimaliseren! Als praktijk zijn wij al een flink aantal jaren bezig om een zo goed mogelijk vaccinatie-advies af te geven voor jonge duiven. In de loop der jaren zijn we heel wat wijzer geworden en zijn er talloze vaccins uitgetest waarvan veruit de meeste weer afvielen. Echter zijn er ook lichtpuntjes zoals bijvoorbeeld het vaccin tegen circovirose wat 'off-label' (betekent dat het vaccin niet voor duiven geregistreerd is) toegepast wordt en bij duiven een zeer goede respons geeft!

Er wordt ons vaak naar een schema voor de jonge duiven gevraagd. Onderstaand ziet u het schema zoals wij hem voor aankomend jaar voorzien hebben:

Figuur 1: ent-schema jonge duiven © drs. Stephan Göbel

Zoals u ziet is het een behoorlijk uitgebreid schema. U kunt de jongen op 2 verschillende manieren beschermen. Er is een variant mét en zonder vaccinatie tegen Salmonellose (Paratyphus). Wij adviseren jonge duiven tegen *Salmonella* te **Klik onder of boven voor volgende pagina**

vaccineren wanneer er voorafgaand aan de kweek problemen met Paratyphus zijn geconstateerd. Deze enting vindt bij gezonde jongen altijd plaats zonder voorafgaande kuur. Onderstaand ziet u een overzichtje van de 2 verschillende mogelijkheden om de jongen zo goed mogelijk te beschermen!

Goed vaccinatiebeleid Jonge duiven

- Bij spenen: PMV-Circo-Adeno
- 3-4 weken later: PMV-Rotavirus
- 1 maand vóór 1^e vlucht: Pokken (injectie of kwastje)

OF

- Bij spenen: PMV-Circo-Adeno
- 3-4 weken later: Salmo PT**
- 1 maand vóór 1^e vlucht: PMV-Herpes + Pokken

** = na problemen met Paratyphus (Salmonellose)

Wat is nu eigenlijk het ideale moment om uw duiven in te laten enten? Ik kan u vertellen dat er verschillende ideale momenten zijn om duiven in te laten enten zoals bijvoorbeeld direct na het spenen. De gehaltes aan antistoffen die een jonge duif van zijn ouders meekrijgt dalen vanaf dat moment naar 0. Het is dus een uitgelezen moment om het immuunapparaat van de duif aan het werk te zetten!

Een heel belangrijke graadmeter om het moment van verdere vaccinaties te bepalen is de gezondheidstoestand van de duiven. Laat uw duiven altijd in een zo goed mogelijke gezondheidstoestand inenten. Duiven die op het moment van vaccineren aan het vechten zijn tegen welke ziekte dan ook zullen duidelijk minder respons geven op een vaccinatie dan duiven die in een blakende conditie verkeren! Wij als dierenarts kunnen ernstige zieke duiven wanneer ze in de mand zitten er wel tussenuit halen, maar we kunnen wanneer de duiven ingemand zijn niet zien of er bijvoorbeeld een lichte infectie met *E. coli* gaande is. Hier is dan ook voor u als liefhebber een duidelijke taak weggelegd om de gezondheid van uw duiven op het moment van inenten goed te beoordelen.

Succes met de kweek en voor verdere vragen kunt u altijd bellen of mailen!

Stephan Göbel (dierenarts voor duiven)

DAP J. van der Sluis BV Tel. 0346-242457 E-mail: info@duivenkliniek.nl